

Beskrivning av registret

Utkast 0.1

Grundinformation	
Registrets namn	FDB
Årgång	2015
Produktionsomgång	
Variant	

Företagsdatabasen (FDB)

NV0101

I denna beskrivning redovisas i avsnitt A administrativa och legala uppgifter om registret samt dess syfte och historik. Därefter redovisas i avsnitt B registrets kvalitet som ett underlag till statistikproducenter. Avsnitt C beskriver mätning, insamling och bearbetning. Sist finns tre bilagor med information, vilka inte tas med i den slutliga versionen av dokumentet för en specifik produkt. Genom att trycka CTRL och klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehåll

Företagsdatabasen (FDB)	2
A Allmänna uppgifter	4
A.1 Ämnesområde.....	4
A.2 Statistikområde.....	4
A.3 Registeransvarig	4
A.4 Uppgiftsskyldighet.....	4
A.5 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.6 Gallrings- och arkiveringsföreskrifter	4
A.7 EU-reglering	5
A.8 Syfte och historik.....	5
A.9 Registeranvändning.....	6
A.10 Uppläggning och genomförande.....	6
A.11 Nyheter i registret	7
A.12 Planerade förändringar i kommande register	8
B Kvalitetsdeklaration	9
B.0 Inledning	9
B.1 Innehåll	9
1.1 Underlag till statistiska målstorheter.....	9
1.1.1 Populationsavgränsning	9
1.1.2 Objekttyper.....	10
1.1.3 Variabler.....	13
1.1.4 Referenstider	15
1.2 Fullständighet.....	15
B.2 Tillförlitlighet.....	15
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	15
2.2 Osäkerhetskällor.....	16
2.2.1 Täckning.....	16
2.2.2 Mätning	17
2.2.3 Bortfall	19
2.2.4 Bearbetning	19
2.2.5 Modellantaganden	20
B.3 Aktualitet	21

3.1	Frekvens	21
3.2	Framställningstid	21
3.3	Punktlighet	21
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	<i>21</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	21
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	23
4.3	Sam användbarhet med andra register/data.....	23
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>24</i>
5.1	Informationsspridning	24
5.2	Dokumentation	24
5.3	Tillgång till det slutliga observationsregistret	24
C.	Uppgiftsinsamling och bearbetning	26
<i>C.1</i>	<i>Mätinstrument</i>	<i>26</i>
<i>C.2</i>	<i>Insamlingsförfarande</i>	<i>26</i>
2.1	Insamlingsförfarande hos externa leverantörer	26
2.2	Insamlingsförfarande hos insamlingsenhet	26
2.3	Insamlingsförfarande hos registerproducent	27
	Leverantörskontakter.....	27
<i>C.3</i>	<i>Bearbetning</i>	<i>28</i>
3.1	Bearbetning hos externa leverantörer.....	28
3.2	Bearbetning hos insamlingsenhet.....	28
	Registervärden i FDB kan delas in i fyra typer:.....	29
3.3	Bearbetning hos registerproducent.....	31
3.3.1	Kodning.....	33
3.3.2	Imputering	33
3.3.3	Modellberäkning	33
3.3.4	Härledning.....	33
3.3.5	Granskning	34
3.3.6	Registerspecifikt.....	36
	Bilaga 1. Information och instruktion	37
	Bilaga 2. Terminologi	39
	Bilaga 3. Förändringar jämfört med Beskrivning av statistiken (BaS), versionsdatum 2012-11-26	41

A Allmänna uppgifter

I detta dokument avses Företagsdatabasen (FDB) vid tidpunkten för när FDB fryses för uttag SAMU i november. FDB:s innehåll vid denna tidpunkt sparas i en databas som heter FDB2015.

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur.

A.3 Registeransvarig

Kontaktperson: Christian Ekström

Telefon: 019-17 67 04

E-post: christian.ekstroem@scb.se

A.4 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt förordningen om den officiella statistiken (2001:100), vilket innebär att myndigheter ska lämna de uppgifter som behövs för framställning av statistiken. Det gäller också för näringsidkare, stiftelser och ideella föreningar som inte bedriver näringsverksamhet, kommuner och landsting, samt kommunalförbund.

FDB baseras till stor del på administrativa register. Enligt förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret får Skatteverkets och Bolagsverkets register användas som källor. Uppgifter för arbetsställesnummer på kontrolluppgiften regleras i lagen om arbetsställesnummer (1984:533). Uppgiftsskyldighet om arbetsställesnummer regleras i Skatteförordningen (2011:1244).

A.5 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.6 Gallrings- och arkiveringsföreskrifter

För FDB:s företagsenkäter gäller att de får gallras med en gallringsfrist som SCB fastställer, dock senast efter 2 år. Årsversioner av FDB på ADB-medium finns långtidsarkiverade sedan 1972. Ingen gallring sker på årsversionerna.

SAMU-ramar sparas sedan 2004 i SQL-databas då användare begärde att urval ska kunna göras även på historiska populationer. Ingen gallring har skett sedan dess.

A.7 EU-reglering

FDB:s innehåll regleras i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 177/2008 om inrättande av en gemensam ram för företagsregister för statistiska ändamål.

Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) Nr 696/93 föreskriver de enheter som ska användas för observation och analys av produktionssystemet inom gemenskapen. De flesta av dessa har även inkluderats i FDB.

Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1893/2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 (SNI 2007)

A.8 Syfte och historik

SCB fick 1963 riksdagens uppdrag att föra ett centralt företagsregister, CFR. Syftet var att ge företagsstatistiken förutsättningar att uppfylla kraven på täckningsgrad, samordning, aktualitet m.m., samt att rationalisera bort de olika företagsregister som fördes på andra avdelningar på SCB. Det centrala företagsregistret uppdaterades inledningsvis två gånger per år med uppgifter från de skatteadministrativa registren.

På 1960-talet utvecklades tekniken för att skapa jämförbar statistik genom användande av samordnade rampopulationer och samordnade urval. 1972 genomfördes för första gången systemet för samordnade urval (SAMU). En årlig SAMU-version skapades i november, och extra insatser gjordes för att kvaliteten på företagsregistret skulle vara bästa möjliga vid den tidpunkten. Från 1975 togs uppgifter från de 25 000 största företagen in via en årlig enkät. I början av 1980-talet kompletterades företagsregistret med den offentliga sektorns arbetsställen.

I samband med Folk- och Bostadsräkningen 1980 bedrevs ett omfattande samarbete med kommunerna för att höja kvaliteten på arbetsställebeståndet. Efter dessa insatser ansågs företagsregistret i början av 1980-talet vara någorlunda komplett även när det gäller företagens arbetsställen, och fick då namnet centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR). Genom det arbete som bedrevs i Basregisterutredningen, och som resulterade i förordningen (SFS 1984:692) om det allmänna företagsregistret, förbättrades förutsättningarna för vården av företagsregistret väsentligt genom att rätten att utnyttja ett antal andra administrativa register föreskrevs. I förordningen avgränsas den del av företagsregistret som är det allmänna företagsregistret. Det innehåller färre variabler, och ett jämfört med dagens FDB enklare företagsbegrepp, där ett företag motsvarar den juridiska enheten och dess arbetsställen. Uppgifterna i det allmänna företagsregistret kunde spridas i samhället utan prövning. Det allmänna företagsregistret kallades även BASUN-registret. Det formella namnet sedan år 1995 för det avgiftsfinansierade registret är SCB:s Allmänna Företagsregister.

Efter Sveriges inträde i EU har en anpassning skett till EU-förordningar rörande ekonomisk statistik och företagsregister för statistiska ändamål. Innehållet i

företagsregistret har därmed också byggts ut med flera nya enhetstyper, beskrivna i avsnitt B 1.1.2 nedan. Nuvarande system togs i drift vid årsskiftet 1999/2000. Företagsregistret döptes om för att markera detta utbyggda innehåll och heter numera alltså FDB.

FDB bildar urvalsram främst för ekonomisk statistik inklusive arbetsmarknadsstatistik, men används även inom andra statistikområden. Med hjälp av FDB avgränsas populationerna för de statistiska undersökningarna vad avser enheter, branscher och storleksgrupper. Ur FDB hämtas namn- och adressuppgifter på de företag, arbetsställen och/eller verksamhetsenheter som ska ingå i olika undersökningar. Informationen i FDB används också som underlag för studier av näringslivets struktur och demografi.

FDB är ett av basregistren i det registerstatistiska systemet och omfattar också det tidigare fristående Koncernregistret.

A.9 Registeranvändning

Det huvudsakliga syftet med FDB för statistiska ändamål är att utgöra underlag till urvalsramar. Syftet med SAMU-ramen är att avgränsa en population med verksamma företagsobjekt (JE, AE, FE och VE) inklusive utvalda variabler från FDB. En SAMU-ram är i princip en frysning av FDB vid en given tidpunkt. Tidpunkterna är i huvudsak bestämda efter när FDB är som bäst uppdaterat. Inga förändringar görs i ramen efter att den fastställts. Ramen är ett samordningsinstrument avseende bestånd, objektsavgränsningar och klassificeringar för den ekonomiska statistiken. Fyra ramar produceras per år och används för urvalsdragningar av en rad statistiska undersökningar.

Ett annat viktigt syfte med FDB är att veckovis leverera företagsuppgifter (JE och AE) för vidare användning i det avgiftsfinansierade Allmänna företagsregistret.

A.10 Uppläggning och genomförande

FDB är ett register som uppdateras löpande, vid olika tidpunkter från en rad olika källor. Uttag ur FDB görs för olika ändamål. Uttagen bearbetas då oftast vidare på olika sätt beroende på syftet med användningen. Till SAMU gallras t.ex. alla icke-verksamma företagsobjekt bort och en rad andra variabler som inte finns i FDB läggs till.

FDB är till stor del baserade på administrativa data som avser juridiska enheter. Information om arbetsställen för företag som har fler än ett arbetsställe kommer i huvudsak från en årlig enkät: Kontroll av uppgifter i FDB:s Företagsdatabas (FDB-kontrollen). För majoriteten av alla företagsobjekt härleds informationen från juridisk enhet. I de fall flera juridiska enheter ingår i ett företagsobjekt har manuell granskning genomförts. Detta gäller också objekten verksamhetsenheter.

För mer information kring löpande produktion och uppdatering av FDB, se FDB:s handbok via länken nedan. Handboken ska dock omarbetas och uppdate-

ras löpande under året, så läsare uppmanas att kontakta ES/REG för frågor under 2016. <http://inblick.scb.intra/globalassets/dokument/es/reg/handboken.pdf>

Tabell 1. Externa leverantörer av administrativa data

Myndighet/organisation	Typ av data/innehåll
Skatteverket, Bolagsverket	Adm. data avs. företagsregistreringar, moms-, arbetsgivar- och F-skatteregistreringar, näringsgren, privata resp. publika företag, grunddata om juridiska och fysiska personer, data från skattedeklarationer, kontrolluppgifter och standardiserade räkenskapsutdrag
Svensk Adressändring	Post- och belägenhetsadress
Bisnode	Koncernuppgifter, Telefonnummer
Postnummerservice	Postnummer
Stockholmsbörsen	Börsnoterade företag

Tabell 2. Interna leverantörer av data

SCB-källor	Typ av data/innehåll
Balansstatistik	Företagsstatus (tillgångar)
Företagens ekonomi	Bokslutsdatum
Industrins varuproduktion	Näringsgren
Skogsägarregistret	Näringsgren
Yrkesregistret	Näringsgren
Offentligt ägda företag	Ägarkontroll
Utländska företag	Ägarkontroll

En ytterligare källa för information är undersökningen ”Kontroll av uppgifter i SCB:s Företagsdatabas” som sänds ut årligen till alla företag med mer än ett arbetsställe. Ca 8 000 företag omfattas av enkäten. Dess primära syfte är att företagen ska kontrollera arbetsställesnumret (ASTNr), som ska anges på varje anställds kontrolluppgift (KU) som företagen ska skicka till Skatteverket. Undersökningen kontrollerar även andra variabler som t.ex. anställda, näringsgren och ändrade adressuppgifter för företagets arbetsställen. Undersökningen är FDB:s och SAMU-ramarnas primära källa för att samla in och uppdatera information om arbetsställen för företag som har fler än ett arbetsställe.

En aktiv registervård bedrivs också löpande hos SCB på enheterna ES/REG, DFO/FU-1 och DFO/SF. Det innebär ett stort inslag av manuell granskning som i hög grad är knuten till alla FDB:s indataleveranser. En viktig del är de veckovisa leveranserna från Skatteverket och Bolagsverket. Särskild granskning sker också i samband med att FDB fryses inför uttaget av en SAMU-ram.

SAMU-ramarna innehåller endast verksamma objekt som finns i FDB. Det innebär att reglerna för aktiv verksamhet ska vara uppfyllda, eller att företaget har stor balansomslutning och därför är verksamma.

A.11 Nyheter i registret

Under 2015 har följande förändringar genomförts:

- En avstämning mot Skatteverkets företagspopulation genomfördes i början av året. Avstämningen var viktig eftersom nästan hela populationen av juridiska enheter definieras av Skatteverket (och Bolagsverket indirekt via Skatteverket). FDB:s population visade på god samstämmighet mot Skatteverket utan vare sig över- eller undertäckning i någon större omfattning. Även variabelinnehållet visade tillfredsställande överensstämmelse.
- Uppdatering av sektor- och SNI-koder för holdingbolag utifrån deras ägarkoppling mot utlandet genomfördes inför mars-SAM U. Samtidigt uppdaterades populationen av juridiska enheter som görs verksamma, trots att regler för att vara verksamma inte uppfylls. Dessa får en särskild verksamhetskod (FtgStat=2) i FDB och uppfyller särskilda krav enligt specifikation från ES/NS och undersökningen Balansstatistik (BAST).
- Ett nytt granskningssystem lanserades under första halvåret. Det är ett ärendehanteringssystem som underlättar granskning och bearbetning från datakällorna Skatteverket och Svensk adressändring. Kopplingen mot FDB databasen var ännu inte genomförd varför uppdatering av FDB fortfarande gjordes manuellt i befintligt system.
- Antal anställda uppdaterades för ett antal företag. Antal anställda sattes till 0 för knappt 8000 JE som saknade kontrolluppgift och skattedeclaration. Det innebar en minskning av antal anställda i FDB med ca 13700.
- Arbetsställen som saknades i FDB, men som kommit till SCB:s kännedom via uppdatering av undersökningen RAMS genom dess kompletterande enkät gav en nettoökning av antalet nya AE på drygt 600 i FDB.
- Brevlådan grundläggande uppgifter införs.
- FDB:s årliga enkät till företag och organisationer med fler än ett arbetsställe var i huvudsak webbaserad, men ett antal Excelfiler skickades också ut av praktiska skäl. Antalet Excelfiler minskades dock med 136 stycken under året. Det förenklade och effektiviserade insamlingen då uppgiftslämnare istället hänvisades till webbenkäten.
- Ett besök till Göteborgs kommun genomfördes med syfte att assistera dess representanter som uppgiftslämnare till FDB. Stora företag och organisationer har ibland svårt att lämna efterfrågade uppgifter på arbetsställenivå till SCB. Besöket resulterade i att Göteborgs kommun kunde besvara FDB:s enkät till arbetsgivare med fler än ett arbetsställe under året.
- Bolagsverket gallrade i sitt företagsbestånd under året, vilket innebar att 15 655 företag försvann ur FDB:s företagspopulation mellan november 2014 och november 2015. Dessa företag var icke-verksamma i FDB.

A.12 Planerade förändringar i kommande register

Skatteverket kommer eventuellt att skapa förutsättningar som gör det möjligt att särskilja privatpersoner i FDB som har installerat solcellsanläggningar för privat bruk, och som erbjuder överskottsförsäljning.

I övrigt planeras inga större förändringar under 2016.

Gällande EU-förordning för företagsregistren i EU trädde i kraft den 20 februari 2008. FDB uppfyller i stort de krav EU-förordningen från 2008 innehåller. Några förändringar återstår att genomföra, som exempelvis att införa variabeln sysselsatta. SCB arbetar med att modernisera FDB både innehållsmässigt och

tekniskt. Under kommande år fokuseras arbetet på att konvertera FDB-applikationer från VB6 till .Net, samt att modernisera databashanteringen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB beskriver kvaliteten i statistik enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter. En motsvarighet för register, med samma huvudkomponenter, införs och används här. Syftet är att ge ett underlag till dem som vidare använder registret, ensamt eller tillsammans med andra register, för statistikproduktion. De fem huvudkomponenterna anges nedan och beskrivs i ett registersammanhang:

Innehåll, som främst gäller registrets underlag till statistikens målstorheter.

Tillförlitlighet, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar registret och därur framställd statistik.

Aktualitet, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl registret, och därmed statistiken, beskriver nuläget.

Jämförbarhet och sammanvändbarhet, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda registret tillsammans med andra register vid framställning av statistik.

Tillgänglighet och förståelighet, som avser registrets fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna för statistik, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik* (MIS 2001:1) i serien *Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats:

http://www.scb.se/Grupp/Hitta_statistik/Forsta_Statistik/Metod/_Dokument/MIS_2001_1.pdf

B.1 Innehåll

1.1 Underlag till statistiska målstorheter

1.1.1 Populationsavgränsning

Populationen består av: Alla registrerade JE som är:

- verksamma
- icke verksamma

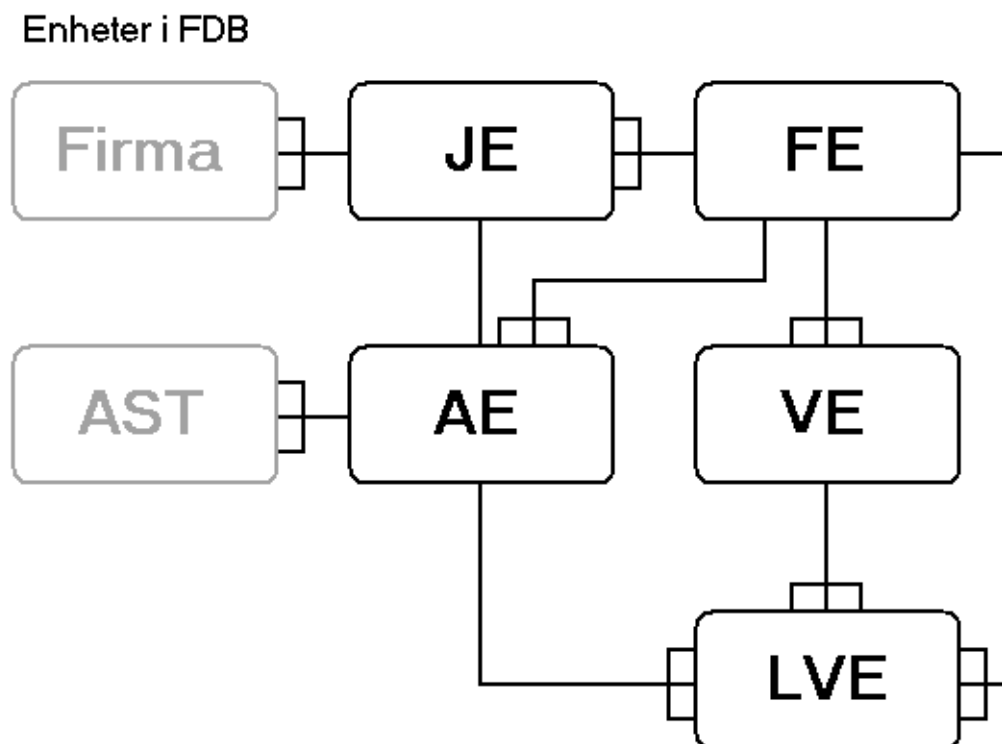
AE, FE, VE och LVE (relaterade till JE som är registrerade) som är:

- verksamma
- icke verksamma

Kriterierna för att vara verksam är att JE ska:

- vara registrerat för moms och/eller som arbetsgivare och/eller F-skatt oavsett bransch och oavsett svensk, utländsk eller okänd adress
- ha stora finansiella tillgångar, men i övrigt inte uppfyller ovanstående regler

Figur 1. Samband mellan objekttyper i FDB

1.1.2 Objekttyper

Objekttyp: **Företagsenhet (FE)**

En FE består av en eller flera juridiska enheter och den bedriver en eller flera verksamheter på en eller flera platser. FE är i regel den minsta enhet för vilken både resultat- och balansräkningsuppgifter kan erhållas. Av samordningsskäl ligger den i vissa fall på en högre nivå. Den kan inkludera JE som har status icke verksam i FDB men är levande i t.ex. administrativa register. Det finns överlevnadsregler för FE relativt JE (t.ex. överlever en FE med ett arbetsställe och oförändrad verksamhet vid ”organisationsnummerbyte”) och regler för AE:s överlevnad. I ett mindre antal fall är FE en hjälp-FE som betjänar flera FE (avvikelse från EU-definitionen).

Objekttyp: **Verksamhetsenhet (VE)**

Om en företagsenhet är verksam inom flera olika SNI-nivåer (branscher) kan det vara nödvändigt att dela upp företagsenheten i olika VE. Syftet med VE är att i den ekonomiska statistiken kunna redovisa värden per SNI utan påverkan från andra verksamheter inom företagsenheterna.

Objekttyp: **Lokala verksamhetsenheten (LVE)**

En LVE är den verksamhetsrena delen av ett arbetsställe. Ett arbetsställe där flera verksamheter finns kan delas upp i flera LVE. LVE är den enhet som placeras in i VE (se figur ovan).

SCB kan även beakta uppgiftslämnarens önskemål om uppdelning på affärsområden o. dyl. I enstaka fall kan det därför finnas flera LVE inom ett AE med samma verksamhet. En LVE kan ha sekundära SNI-koder. En LVE – och därmed även en VE – med flera verksamheter bidrar därmed i förekommande fall litet för mycket till huvudverksamheten i statistiken. Samtidigt försvinner övriga verksamheter från en eller flera andra av nationalräkenskapernas redovisningsgrupper. Målet är att dessa ”över- och underskott” ska vara försumbara i statistiken.

Objekttyp: **Juridisk enhet (JE)**

Med JE avses en juridisk eller fysisk person som bedriver eller avser att bedriva något slag av affärsmässig verksamhet.

Den praktiska avgränsningen som används för JE är:

- Juridiska personer exkl. dödsbon (juridisk form 91), utländska juridiska personer (juridisk form 96) och utländska fysiker (juridisk form 10) oavsett registrering för moms, arbetsgivare eller F-skatt.
- Juridiska personer som är dödsbon och som är registrerade för moms, arbetsgiva-re eller F-skatt (oavsett bransch).
- Utländska juridiska personer oavsett registrering för moms, arbetsgivare eller F-skatt (Organisationsnummer = 16-502, 16-516, 16-902, 16-934).
- Utländska fysiker oavsett registrering för moms, arbetsgivare eller F-skatt (Organisationsnummer = 16-302).
- Fysiska personer med minst en registrerad firma oavsett registrering för moms, arbetsgivare eller F-skatt.
- Fysiska personer utan registrerad firma men som är registrerade för moms, arbetsgivare eller F-skatt (oavsett bransch, ålder eller arbetsgivar-typ).

Objekttyp: **Arbetsställeenheter (AE)**

Med AE avses en geografiskt avgränsad del av ett företag (en adress) där verksamhet bedrivs. För JE som är lokalt sammanhållet (t ex inom inhägnat område eller i intilliggande byggnader) och som är sammansatta av flera enheter (produktions-, serviceenheter etc.) registreras normalt endast ett AE. Alla verksamma JE har minst ett AE.

För registrering av fler AE till ett JE måste ett antal villkor vara uppfyllda:

- det ska förekomma någon typ av verksamhet på arbetsstället (näringsgren)
- det ska finnas en plats där verksamheten bedrivs (geografiskt avgränsad enhet = adress)

- verksamheten ska bedrivas minst 20 timmar/vecka och ha anställd personal
- om ett nedlagt arbetsställe startar om igen inom två år återanvänds inte tidigare CfarNr (Id-begreppet på AE).

Undantag

AE som har stor ekonomisk betydelse kan räknas som arbetsställe även om de inte följer reglerna ovan. Exempel på detta är kraftstationer och betongstationer.

I de fall ett AE med flera verksamheter är uppdelat på flera AE med samma adress men olika verksamheter har detta skett efter överenskommelse mellan uppgiftslämnarna och SCB.

För kommuner har en avgränsning av arbetsställen som utgår från kommunernas olika förvaltningar, enligt kommunallagen, ansetts lämplig. Varje förvaltning ska redovisas på de adresser där verksamhet stadigvarande bedrivs. Varje adress inom förvaltningen är således ett AE. Detta innebär att flera kommunala arbetsställen kan förekomma på en och samma adress. "Normal hjälpverksamhet" som t.ex. lokalvård och vaktmästeri är däremot inte egna AE.

För landsting används en avgränsning av arbetsställen som utgår från landstingens olika förvaltningar eller nämnder. Varje förvaltning ska som särskilt AE redovisa varje adress där förvaltningen bedriver stadigvarande verksamhet. Detta innebär att även landstingen kan ha flera AE på en och samma adress.

Som AE räknas inte:

- (i) rörlig verksamhet, exempelvis: taxi, åkeri,
- (ii) tillfälliga arbetsplatser, exempelvis: byggnadsverksamhet,
- (iii) växlande arbetsplatser, exempelvis: mobil krossanläggning,
- (iv) hemmet, exempelvis: väderobservatör, hemsömnad.

I fallen (i) - (iv) hänförs verksamheten till det AE varifrån den närmast administreras. Hemadress förekommer dock som belägenhetsadress om JE endast har ett arbetsställe och verksamheten är av typ (i) - (iv).

Exempel på vad som inte räknas som AE:

- skogsavverkning
- mobil krossanläggning uppställd kortare tid än ett år
- grustag, sandtag utan fasta anläggningar och byggnader samt obemannat
- kraftstationer < 100 KW för allmän användning, < 400 KW för annan användning
- byggarbetsplatser oavsett byggtidens längd samt förråd, verkstäder m.m. som endast existerar under byggtiden
- apoteks- och systembolagsfilialer som är inhysta i annat företags lokaler och betjänas av detta företags ordinarie personal
- personalmatsalar vid ett arbetsställe med annan verksamhet för den egna personalen samt skött av den egna personalen
- campingar, utomhusbadplatser, skidbackar utan särskilda anläggningar av stor ekonomisk betydelse
- distributionsföretags avlämningsställen för tidningar vid exempelvis kiosk, bensinmackor och liknande

- fartyg hänförs till det arbetsställe varifrån det administreras; ombordanställda för utrikes sjöfart medräknas ej i antalet anställda
- städbolag som städar hos andra företag ska normalt inte registreras som arbetsställe
- bildningsförbundens undervisningsverksamhet i hyrda lokaler (som ej samtidigt används som kansli eller kontor)
- företagshälsovård av normal omfattning
- sommarkiosker, sommaraffärer
- lastbilsförare som åkerier har stationerade hos andra större åkerier och speditörer
- croupierer, rockvaktmästare i speciella företag inhysta på restauranger,
- lotteristånd utplacerade i varuhus, på torg och liknande

1.1.3 Variabler

FDB innehåller ett stort antal variabler. De viktigaste för varje objekttyp beskrivs nedan. Dessutom finns variabler som anger identitetsnummer, källa för lagrad information, slumptal och olika tidsangivelser.

Företagsenhet FE

Antal anställda enligt statistikens definition (AnstS)

Antal juridiska enheter

Antal verksamma lokala verksamhetsenheter

Antal verksamma verksamhetsenheter

Komplex/ej komplext företag (Regdel) Avgränsar granskningspopulationer

Näringsgrenar (NgS)

Omsättning (FDB)

Omsättningsår (Omsättning FDB)

Sammansatt/ej sammansatt FE (om sammansatt: även typ av sammansatt.)

Spärr för Näringsgrenar (NgSSparr)

Start- och slutdatum för när verksamheten startar respektive upphör

Statuskod, verksam/icke verksam FE

Storleksklass efter antal anställda enligt statistikens definition (AnstSKI)

Storleksklass efter taxeringsvärde på ägda fastigheter

Storleksklass efter årsomsättning (Omsättning FDB)

Verksamhetsenhet VE

Antal anställda enligt statistikens definition (AnstS)

Antal verksamma lokala verksamhetsenheter

Benämning

Näringsgrenar (NgS)

Status, verksam/icke verksam VE

Start- och slutdatum för när verksamheten startar respektive upphör

Storleksklass efter antal anställda enligt statistikens definition (AnstSKI)

Lokal verksamhetsenhet LVE

Antal anställda enligt statistikens definition (AnstS)

Benämning

Näringsgrenar (NgS)

Status, verksam/icke verksam LVE

Start- och slutdatum för när verksamheten startar respektive upphör

Storleksklass efter antal anställda enligt statistikens definition (AnstSKI)

Juridisk enhet JE

Antal anställda (Anst)
Antal anställda enligt kontrolluppgifter (AnstKU)
Antal anställda enligt kontrolluppgifter som är rörligt anställda (AnstKURorl)
Antal arbetsställen
Antal Firmor
Antal kontrolluppgifter (KUAnt)
Börsnoteringstyp (PrivPubl)
E-postadress
Juridisk form
Lönesumma enligt kontrolluppgifter (LonKU)
Momsgrupp (Momstyp)
Namn
Näringsgrenar (Ng)
Omsättning (FDB)
Omsättningsår (Omsättning FDB)
Postadress
Registrerad som arbetsgivare
Registrerad för moms
Registrerad för F-skatt
Registrerings- avregistreringsdatum för när JE registreras eller avregistreras hos Skatteverket, dvs kommer in respektive faller ur populationen (kopplat till JESat)
Relation mellan JE m.a.p. sammansatta FE (JERel)
Sektor
Status, verksam/icke verksam JE
Status, registrerad respektive avregistrerad (JESat)
Start- och slutdatum för när verksamheten startar respektive upphör
Storleksklass efter antal anställda
Storleksklass efter taxeringsvärde på ägda fastigheter
Storleksklass efter årsomsättning (Omsättning FDB)
Säteskommun
Telefon
Årtal för Kontrolluppgifter (KUAr)
Ägarkategori

Arbetsställeenheter AE

Antal anställda (Anst)
Antal anställda enligt kontrolluppgifter (AnstKU)
Antal anställda enligt statistikens definition (AnstS)
Antal AST-enheter (ASTAnt)
Antal verksamma lokala verksamhetsenheter
Belägenhetsadress
Benämning
E-postadress
Hjälpverksamhet inom den juridiska enheten (HjVerksJE)
Kod för differens mellan Anst och AnstS (AnstSDiff)
Kod för differens mellan Ng och NgS (NgSDiff)
Kommunkod

Näringsgrenar (Ng, NgS)
Postadress
Start- och slutdatum för när verksamheten startar respektive upphör
Status, verksam/icke verksam AE
Storleksklass efter antal anställda
Storleksklass efter antal anställda enligt statistikens definition
Telefon
Typ av arbetsställe (huvudarbetsställe eller ej huvudarbetsställe)

1.1.4 Referenstider

Referenstidpunkterna för SAMU-ramarna är datumet då FDB fryses och arbetet med att sammanställa ramen påbörjas. En vecka senare är ramarna normalt tillgängliga för användarna. Variabler och objekt i FDB (och ramarna) har olika referensperioder då de uppdateras vid olika tillfällen.

Till november-SAMU har förutom löpande uppdateringar från Skatteverket även information från FDB:s enkät om arbetsställen inkommit. Detsamma gäller information från KU (arbetsställen avseende år t-1) och IVP (näringsgrenar).

Tidpunkter för SAMU 2015

Version	Tidpunkt uttag i FDB	Ram tillgänglig
Mars	20 februari	27 februari
Maj	22 maj	29 maj
Augusti	21 augusti	28 augusti
November	27 november	4 december

Användningen av SAMU-ramarna kan grovt åskådliggöras enligt nedan:

November	Årsstatistik
Mars	Korttidsstatistik
Maj	Kompletteringsurval till Nov + enstaka andra
Augusti	Kompletteringsurval till Mars + enstaka andra

1.2. Fullständighet

Fullständigheten bedöms vara mycket god, även om det vid varje tidpunkt föreligger en viss övertäckning och en viss undertäckning på grund av den tid det tar för informationen om en verksamhets nedläggning respektive start att registreras i FDB, se punkt 2.2 nedan. Så kallad svart verksamhet saknas i Företagsdatabasen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Uppgifter från FDB har allmänt sett god kvalitet för syftet som urvalsram. Eftersom företagsuppgifter används utbrett på SCB och i samhället ökar chansen

för att fel i uppgifterna hittas och rättas. SCB får veckovisa uppdateringar om företagsbeståndet från Skatteverket. Flera andra källor finns för uppdateringar av uppgifter till FDB som Bolagsverket, Kammarkollegiet, Länsstyrelser, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Lantmäteriet. Uppgifter om företag uppdateras också utifrån de SCB-undersökningar som riktar sig till företag.

De största osäkerheterna för FDB rör täckning, se avsnitt 2.2.1 *Täckning*, samt frågetecken om att vissa uppgifter som FDB får är korrekta eller inte, se avsnitt 2.2.2 *Mätning*.

Specifikationer

FDB uppfyller väl de krav som EU ställer på ett företagsregisters bestånd och variabelinnehåll. NACE och institutionell sektor- och ägarkontrollkod vårdas och internationell klassifikation följs. Däremot tillämpas inte de statistiska enheterna fullt ut enligt Rådets förordning (EG) nr 177/2008. SCB bedömer att fler sammansatta FE borde skapas.

De stora företagen och koncernerna bidrar till en stor andel av den ekonomiska statistiken och en utökad användning av enhetsavgränsningar skulle ge större förutsättningar för samordning i produktionen, vilket i sin tur skulle leda till en ökad kvalitet i den ekonomiska statistiken. SCB ansvarar för ca 60 sammansatta företagsenheter som ingår i de 50 största företagsgrupperna.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Täckning

FDB baseras i huvudsak på administrativ information om JE från Skatteverket, Bolagsverket och Svensk Adressändring AB.

Generellt är täckningen mycket god för JE utifrån målpopulationen som säger att FDB ska innehålla alla registrerade företag, enskilda näringsidkare, organisationer och myndigheter som bedriver någon form av ekonomisk verksamhet. Skyldigheten att registrera verksamheten och göra skatteinbetalningar gör att täckningsproblemen för JE bedöms som mycket små.

1 Undertäckning

En orsak till förmodad undertäckning i FDB är att SCB saknar möjlighet att fånga upp om företag har fler än ett arbetsställe. Undertäckningen avser alltså objektet arbetsställe. FDB är helt beroende av att få återkoppling från andra SCB-undersökningar som har direktkontakt med företag om fler arbetsställen förekommer. Detta innebär att det troligen finns en växande undertäckning i FDB gällande företag som har fler arbetsställen. Viss input fås genom kompletteringsenkäten för Kontrolluppgifterna och avser då år t-1. Ibland kan också FDB få kännedom om ett andra arbetsställe när SCB får adressändringar från Svensk Adressändring AB.

Antalet företag som har flera arbetsställen har legat ganska stabilt på omkring 8 000 stycken under två decennier. Samtidigt har företag med ett arbetsställe och med 20 anställda eller fler ökat med 73 procent under samma period. Det fanns drygt 15 000 sådana företag år 2015. Troligen är detta ingen korrekt spegling av

verkligheten. SCB:s bedömning är att antalet företag med flera arbetsställen torde vara fler än vad som finns i FDB idag.

Undertäckningen innebär en ökande svårighet för de statistikområden som använder FDB som en statistisk ram och som väljer arbetsställen som urvalsobjekt. Företag som har flera arbetsställen finns ofta utspridda över flera regioner. Inte sällan utförs också olika aktiviteter på olika arbetsställen vilket gör att de tillhör olika näringsgrenar. Om antalet arbetsställen fångas upp i minskande omfattning i FDB leder det till att statistikundersökningar får ökande svårigheter att visa tillförlitlig statistik på regional nivå samt i kombination med näringsgren. Även en redovisning av statistik på enbart näringsgren kan påverkas i vissa fall då arbetsställe används som urvalsobjekt.

En ytterligare form av undertäckning i FDB avser fysiska personer som enligt SCB:s momsregister betalar moms, utan att vara formellt momsregistrerade hos Skatteverket.

II Övertäckning

Det finns företag i FDB som inte förefaller bedriva någon ekonomisk verksamhet, men som fortfarande kan vara registrerade för främst moms och/eller F-skatt hos Skatteverket. Dessa företag har status som fortfarande verksamma i FDB. Det beror på att SCB valt att utgå från registreringar för moms, arbetsgivare och F-skatt som kriterium för verksamhet.

Detta innebär att de statistikområden som använder FDB som en statistisk ram får med en del företag som inte synes bedriva någon ekonomisk verksamhet i sina urval. Beroende på i vilken utsträckning dessa företag kommer med i urvalet samt hur företagen hanteras i de enskilda undersökningen kan de skapa en liten osäkerhet i statistiken.

Dubbletter

I de s.k. sammansatta företagen som innehåller flera juridiska enheter kan det finnas dubletter av arbetsställen om flera av de ingående företagens arbetsställen är verksamma på samma belägenhetsadress.

Dubbletter kan även finnas då en JE övertar ett AE från en annan JE. Under en övergångsfas kopplas befintligt AE till det övertagande JE, medan ett nytt AE läggs upp för överlåtande JE. Det medför att två AE med samma innehåll, men olika identiteter kan existera samtidigt. Objektet FE påverkas också av detta i varierande utsträckning. Regler för kontinuitet av FE finns till stöd vid bedömning av om FE ska överleva eller inte då verksamheten överläts eller övertas.

2.2.2 Mätning

Informationen i FDB kommer huvudsakligen från administrativa register hos Skatteverket, Bolagsverket och Svensk Adressändring AB. FDB uppdateras varje vecka med information från Skatteverkets register. Skatteverket har i sin tur samlat informationen via blanketter för bl. a. skatte- och avgiftsanmälan, kontrolluppgifter och momsdeklarationer. Uppgifter om registrerade enheter kommer också från Bolagsverket, Kammarkollegiet, Länsstyrelser, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Lantmäteriet och SCB (offentlig sektor).

Korrekta uppgifter från grundregistreringen

Företag måste göra "grundregistreringen" för att kunna komma igång med sin verksamhet. Eftersom det så starkt ligger i företagarens eget intresse att själva registreringen blir gjord torde grundregistreringen inte ge upphov till stora mätfel.

Risk för fel i belägenhetsadressen

Det har visat sig finnas viss risk för mätfel i registreringen av uppgift om belägenhetsadress. Det förekommer att företagare inte fyller i belägenhetsadress eller missförstår och fyller i postadress eller hemadress i stället för belägenhetsadress. Detta påverkar statistikundersökningar när den felaktiga uppgiften gör att verksamheter hänförs till fel län eller kommun.

Risk för mätfel när företagen registrerar kod för näringsgrenstillhörighet

Företagens verksamhet beskrivs med näringsgrenskoder (SNI-kod) enligt den gällande standarden för svensk näringsgrensindelning för 2007 (SNI 2007). I samband med att företaget registrerar sig hos Skatteverket registreras även SNI-koden, antingen av företaget självt via en webbportal eller av Skatteverkets handläggare. Ett företag kan registrera en eller flera SNI-koder som ska återspegla företagets verksamhet. Risk för mätfel uppstår om ett företag väljer fel SNI-kod, om handläggarna misstolkar verksamhetsbeskrivningen från företagen, eller om företagen beskriver verksamheten felaktigt.

År 2008 kontrollerade SCB riktigheten i ett antal variabler, däribland SNI-kod, genom en enkätundersökning bland ett urval av arbetsställen i FDB. Vid den tiden hade företagen ännu inte möjlighet att själva registrera SNI-kod. Resultatet från undersökningen 2008 visade att ca 5 procent av arbetsställena hade fel SNI-kod. Det finns anledning att misstänka att andelen företag och arbetsställen med fel SNI-kod är större idag än 2008 eftersom den övervägande majoriteten av SNI-koderna idag sätts av företagen själva.

Särskild risk för överskattning inom tillverkningsindustrin

Företagen kan ha ekonomiskt intresse av att registrera vissa SNI-koder i stället för andra. SNI-koden påverka skattesatsen på energi för företaget, eftersom tillverkningsindustrin har skattelättnader på det området. Därför finns en risk för överskattning av antalet företag som tillhör tillverkningsindustrin. SCB kontrollerar regelbundet SNI-koder inom tillverkningsindustrin för att hitta och korrigera felaktigt satta SNI-koder.

Årliga kontroller för att säkra kvaliteten för företag med fler arbetsställen

SCB gör årligen en enkätundersökning bland de företag som i FDB har fler än ett arbetsställe för att hitta och korrigera felaktiga registeruppgifter. Svarefrekvensen för 2015 låg på 92,5 procent, vilket är en ökning från föregående år. Att 7,5 procent av företagen inte svarar betyder att uppgifterna i FDB är osäkra för de företag som inte svarat på enkäten. Samtidigt ökade andelen oförändrade uppgifter i det insamlade materialet, vilket kan betyda att uppgifterna är osäkra även för företag som faktiskt besvarat enkäten.

Konstaterad andel felaktiga postadresser 2008

Den enkätundersökning som genomfördes 2008 med syftet att kontrollera kvaliteten i FDB visade även att 5 procent av arbetsställena hade fel postadress i FDB. SCB beräknade att ca 3 procentenheter berodde på eftersläpning från anmäld adressändring hos Svensk Adressändring AB till uppdatering i FDB. SCB:s bedömning är att problemet inte har blivit större sedan dess.

Vid en analys av ett utskick till knappt 116 000 arbetsställen under 2015 uppgick andelen postreturer till 1,68 procent. Av postreturerna hade 37 procent fått en uppdaterad adress efter utskicket. Andra förklaringar till returerna var att företaget (och arbetsstället) lagts ned, samt att postadresser till företag med fler än ett arbetsställe inte uppdateras lika ofta när det gäller arbetsställe som inte är huvudarbetsställe.

2.2.3 *Bortfall*

Objektbortfall

Inget objektbortfall finns för juridiska enheter. Däremot har SCB inte kännedom om alla arbetsställen, eftersom det inte finns någon skyldighet för företag att registrera nya, eller för den delen avregistrera nedlagda arbetsställen. Se kap 2.2.1. Täckning.

Partiellt bortfall

En kvalitetsbrist i FDB är de ca 8 700 verksamma företag som saknar näringsgrenskod. De allra flesta av dessa saknar anställda, drygt 800 JE med anställda saknar näringsgrenskod varav den största hade 9 anställda. Dessa finns även med i SAMU-ramarna, men eftersom de flesta statistikurval dras med en avgränsning på näringsgren kommer de här företagen inte med i urvalen. Resultatet blir till följd av detta att en undertäckning uppstår i statistikgrenarnas rampopulation i förhållande till målpopulationen. Inga studier har gjorts för att närmare kvantifiera undertäckningsrisken för statistikgrenarna som orsakas av detta problem.

Problemet har minskat markant de senaste åren genom systematiskt arbete av SCB. År 2002 uppgick antalet företag utan näringsgren till 78 000.

2.2.4 *Bearbetning*

Huvuddelen av informationen i FDB kommer från skatteförvaltningens system och har registrerats hos Skatteverket. En stor del kommer också från SCB:s enkätundersökning Kontroll av uppgifter i SCB:s Företagsdatabas. Bearbetningen från samtliga indatakällor följer emellertid samma modell. När aviseringen kommer till SCB görs ett stort antal kontroller av uppgifternas validitet och rimlighet. Felaktigheter och orimligheter kontrolleras och åtgärdas av SCB. Det ger även indikation om organisatoriska förändringar. De flesta förändringar på företag med över 15 anställda (10 anställda före år 2014) och företag med flera arbetsställen leder till en kontakt med företaget för verifiering innan ändring görs i FDB.

På grund av eftersläpningar kan det ta upp till tre veckor innan en faktisk förändring finns tillgänglig i FDB. Detta får till följd att några enstaka procent av företagen har felaktiga uppgifter vid varje uttagstillfälle.

Härledningen av sektor från juridisk form garanterar inte att varje objekt får rätt sektor vid nyinsättning eller ändring av juridisk form. Initialt tilldelas den sektorkod där det är mest troligt att merparten av alla inom respektive juridisk form hör hemma, varefter resten går igenom manuellt eller input inväntas från övriga statistikområden som har mer kunskap om respektive objekt. T.ex. tilldelas alla objekt med jurform=49 övriga aktiebolag sektor 111000 trots att vissa av dessa hör hemma i finansiell sektor. Det gäller dock inte de juridiska formerna 41 Bankaktiebolag och 42 Försäkringsaktiebolag som förs direkt till finansiell sektor.

2.2.5 Modellantaganden

I FDB beräknas antal anställda i huvudsak utifrån lönesummor från KU, men också på andra sätt. Nedan redogörs för hur antal anställda beräknas. Beräkningarna ligger också till grund för storleksklassindelningen efter antal anställda.

I FDB används i huvudsak två källor för att uppdatera antal anställda för juridiska enheter: Kontrolluppgifter (KU) och undersökningen FDB-kontrollen. KU används för att uppdatera antal anställda för företag med ett arbetsställe, medan FDB-kontrollen är källan för antal anställda för företag med fler än ett arbetsställe. En tredje beräkning görs utifrån från Skattedeklarationer och används för att uppdatera företag med ett arbetsställe.

Kontrolluppgifter

För företag med ett arbetsställe uppskattas antalet anställda per företag utifrån lönesumman från kontrolluppgifterna föregående år. Beräkningen görs utifrån en modell där varje person räknas högst en gång. Eftersom en person kan få fler kontrolluppgifter behöver beslut tas om vilken kontrolluppgift som ska räknas. Man tar då hänsyn till markering av vilka månader kontrolluppgiften avser. För att man i FDB ska räkna en person som anställd på ett företag med hjälp av kontrolluppgiften ska denna person:

- tjäna minst ett prisbasbelopp under året, 44 400 kr år 2014
- ej ha högre inkomst från något annat företag
- ej ha upphört sin anställning vid detta företag under inkomståret

FDB-kontrollen

Som anställda räknas personer:

- för vilka arbetsgivaren är skyldig att redovisa A- skatt (huvudarbetsgivare)
- som för närvarande är anställda
- för vilka utbetald lön (arbetsinkomst) per år beräknas överstiga ett prisbasbelopp (44 500 kr år 2015)
- som är vikarier längre tid än tre månader

Som anställda räknas inte personer:

- med säsongsanställning
- som är långtidstjänstlediga eller långtidssjukskrivna vid undersökningstillfället (tre mån eller längre)
- som är vikarier mindre än tre månader

Skattedeklarationer

Uppgift om lönesumma inklusive förmåner för juridiska enheter divideras med medellönen för näringsgrenen och den juridiska formen. Uppdatering sker månadsvis och påverkar mellan 250 – 300 juridiska enheter med ett arbetsställe.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Fyra SAMU-ramar produceras varje år. Nedan visas tidpunkterna avseende 2015.

Tidpunkter för SAMU 2015

Version	Tidpunkt uttag i FDB	Ram tillgänglig
Mars	20 februari	27 februari
Maj	22 maj	29 maj
Augusti	21 augusti	28 augusti
November	27 november	4 december

3.2 Framställningstid

Det tar en vecka att göra en ram tillgänglig från det att en version fryses i FDB. Detta betyder inte att alla uppgifter i ramen har frystidpunkten som referens-tidpunkt. Tvärtom är de flesta uppgifter äldre än så. Se avsnitt A.10.

3.3 Punktlighet

Punktligheten för SAMU-ramarna är mycket god i förhållande till tidsplanerna.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Grundinformationen i FDB levereras från Skatteverkets olika register. De definitioner och regler som gäller i skatteregistren påverkar innehållet i FDB, och ändringar i definitioner kan få stora konsekvenser.

Registrering i momsregistret är ett av de kriterier som leder till att en juridisk enhet betraktas som verksam.

- 1987 höjdes gränsen för momsregistrering från 10 000 kr till 30 000 kr, vilket ledde till att antalet verksamma företag minskade med ca 30 000 företag.
- 1991 höjdes momsgränsen till 200 000 kr och ett stort antal företag, ca 70 000, inaktiverades.
- 1996 sänktes momsgränsen från 200 000 kr till 0 kr, och över 200 000 företag tillkom.

Ändring av reglerna för att avgöra ett företags aktivitetsstatus

Mellan maj 2010 och juni 2011 ansågs ett företag som aktivt om det fanns någon momsdeklaration, betald arbetsgivaravgift eller debiterad preliminärskatt (F-skatt) under en de senaste 12 månaderna. Detta innebar att de som inte hade någon ekonomisk redovisning enligt dessa register bedömdes vara ej verksamma.

I juni 2011 återställdes reglerna för aktivitetskriterier i FDB till de som gällde före maj 2010 p.g.a. det allmänna företags registret och den statistiska användningen inte gick att förena och övertäckningen kvarstår följaktligen.

- Verksam
 - * registrerad för moms och/eller arbetsgivare och/eller F-skatt oavsett bransch, oavsett svensk, utländsk eller okänd adress
 - * ha stora finansiella tillgångar, men i övrigt inte uppfyller ovanstående regler
- Ej verksam
 - * aldrig varit registrerad för moms, arbetsgivare och F-skatt oavsett bransch
 - * har varit registrerad i någon av ovanstående men är nu avregistrerad
 - * s.k. icke företag (ambassader, privatarbetsgivare enbart ("medvetet felaktigt" av Skatteverket satta till typ 101 + 112, 113))

Information från kontrolluppgifterna

1983 hämtades för första gången antalet anställda för företagen, med ett arbetsställe, från kontrolluppgifterna. Dessförinnan hade antal anställda hämtats från dåvarande Riksförsäkringsverket. Riksförsäkringsverkets uppgift om antalet arbetade timmar dividerades med en av Skatteverket beräknad årsarbetstid. När KU infördes förväntades en ökning av det totala antalet anställda i registret, eftersom man nu räknade personer som inte alltid var heltidsanställda. Den förväntade ökningen uteblev dock. Det visade sig att antalet anställda beräknat på Skatteverkets uppgifter legat för högt p.g.a. att den årsarbetstid som användes vid beräkningen varit för låg.

Uppgift om antal anställda uppdateras oftare sedan 2003

Uppgift om antal anställda hämtas från kontrolluppgifterna en gång per år för företag med ett arbetsställe. Sedan 2003 används dessutom den månatliga skattedeklarationen för att uppskatta och uppdatera antal anställda.

FDB följer svenska och internationella standarder för klassificering. När en klassifikation ändras genomförs ändringar i FDB, vilket kan leda till problem med jämförbarheten. Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI, har på grund av ändringar i den europeiska standarden NACE reviderats tre gånger:

- 1993 ersatte den nya klassifikationen SNI92 den tidigare SNI69. Det var en stor revidering av klassifikationen: samtliga koder ändrades, antalet näringsgrenskoder mer än fördubblades, och samtliga ca 600 000 arbetsställen kodades om.
- 2003 ersattes SNI92 av SNI 2002. En betydligt mindre revidering: ca 100 000 arbetsställen fick nya koder.
- 2008 gjordes en genomgripande revidering av SNI 2002 som ersattes av SNI 2007. Antalet klasser har ökat främst inom tjänstesektorn och samtliga koder ändrades. Omkodning till SNI 2007 gjordes under 2006 och 2007 och den nya klassifikationen infördes 1/1 2008. SNI 2007 är mer detaljerad än SNI 2002 varför ett mycket stort antal arbetsställen kodades manuellt. Totalt kodades ca 450 000 arbetsställen manuellt och ca 550 000 maskinellt. Under 2010 har kodning av SNI2002 skett för de företag som inte har kunnat kodas maskinellt.

Tidigare undertäckning som nu är åtgärdad

Undertäckning som är åtgärdad är att

- fysiska personer i åldern 70+,
- fysiska personer i åldern 16- som saknar registrerad firma och inte är arbetsgivare men har annan registrering,
- utländska fysiska personer samt enbart privatarbetsgivare numera sedan 2010-05-01 ingår i populationen och betraktas som verksamma om de uppfyller villkor för att vara verksam (se aktivitetskriterier under 4.1 Jämförbarhet över tiden).
- Företagen som tidigare ingått i populationen och har utländsk eller okänd adress betraktas numera som verksam om de uppfyller villkor för att vara verksam (se aktivitetskriterier ovan).

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Tabell 3. Vilka olika definitioner finns utöver de i registret valda

Variabel-/kolumnnamn	Definition	Alternativ definition	Alternativ definition
<i>[Ange både variabelnamnet och kolumnnamnet]</i>			
Näringsgren/Ng			
Institutionell sektor/Sektor			

4.3 Samanvändbarhet med andra register/data

Tabell 4. Vilka olika definitioner finns utöver de i registret valda

Variabel-/kolumnnamn	Definition	Alternativ definition	Alternativ definition
<i>[Ange både variabelnamnet och kolumnnamnet]</i>			
Anställda/Anst	AnstKU: härledd utifrån lönesumman från kontrolluppgiften. SOA: uppgift som företaget lämnat till Skatteverket, oftast vid start av verksamheten. SKD: Härledd utifrån lönesumman från skattedeclarationen.		

FDB är ett av SCB:s tre basregister. Kopplingsvariablerna personnummer/organisationsnummer och arbetsställesnummer fungerar som länk till andra basregister och till andra register med företag/organisationer och arbetsställen som objekt.

Alla undersökningar eller register som använder de företagsobjekt som finns i FDB kan jämföras med varandra. Jämförbarhet får även vid användning av klassificeringsvariabler i FDB som t.ex. näringsgren, sektor och juridisk form. Det är dock viktigt att gruppering av klassifikationsvariablerna görs på samma sätt undersökningarna emellan.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Informationsspridning

Informationsspridning sker på olika sätt. Dels via direktkommunikation med produktansvariga och dels via nätverk (metod). Fr.o.m. hösten 2014 finns en statistikgrupp som fokuserar på FDB med bl.a. representanter för SAMU- och FDB-användare och SCB-producenter av främst ekonomisk statistik.

SAMU-ramarna syftar bl.a. till att vara samordningsinstrument för den ekonomiska statistiken. Ingen officiell statistik publiceras från FDB eller SAMU-ramarna, men en tabell publiceras i SSD i december. Vissa sammanställningar görs – bl.a. Business Demography – för EU:s räkning. Övergripande resultat för EU-länderna sammanställs av Eurostat, men publiceras inte.

5.2 Dokumentation

Variabelförteckningar och datamängdsbeskrivningar återges i MetaPlus. FDB dokumenteras även i SCBDok och BaS. Information om FDB med viss betoning på hur granskning utförs finns i Handboken för FDB. Se:
<http://inblick.scb.intra/globalassets/dokument/es/reg/handboken.pdf>

5.3 Tillgång till det slutliga observationsregistret

Tabeller i FDB och SAMU-ramar sparas i SQL-miljö. FDB-användare inom SCB kan få tillgång till dessa.

SCB utför på uppdragsbasis specialbearbetningar av registrets samtliga årgångar. Efter särskild prövning kan forskare och utredare få tillgång till avidentifierade mikrodata för egna bearbetningar i t.ex. MONA.

Läsbehörighet till FDB (även gamla årgångar) söks av enhetschefer via Beställarportalen på Inblick.

Mikrodatautlämnande:

Kontaktperson: Jessica Kühne

Enhet: ES/REG

Telefon:

E-post:

Statistikuppdrag:

Kontaktperson: Jessica Kühne

Enhet: ES/REG

Telefon:

E-post:

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
ES/REG
Christian Ekström

BESKRIVNING AV REGISTRET
FDB NV0101
2016-04-25 25(42)

C. Uppgiftsinsamling och bearbetning

C.1 Mätinstrument

Registrets kvalitet bestäms huvudsakligen av de administrativa system som registret bygger på. Databildningen i de administrativa systemen skiljer sig som regel från SCB:s datainsamlingar. Även om man inom de administrativa systemen har uppgiftslämnare som fyller i blanketter, så är villkoren för uppgiftslämnandet helt annorlunda och styrs av administrativa regler och lagar.

De mätinstrument som används i FDB och SAMU-ramarna är desamma. Ett stort inslag av administrativa data (se också avsnitt A. 10) finns. Vidare är undersökningen FDB-kontrollen viktig för att uppdatera information om arbetsställen (AE). Dessutom sker mätning via direktkontakt med företag genom exempelvis telefon och mejl.

C.2 Insamlingsförfarande

2.1 Insamlingsförfarande hos externa leverantörer

Företag vänder sig till olika myndigheter för att göra olika registreringar, betala skatt, anmäla adressändring etc. Dessa kontakter sker oftast via någon form av blankett som oftast ska vara signerad för att vara juridiskt hållbar. På senare år har många blanketter gjorts elektroniska.

Ett företag finns därmed oftast i administrativa register hos olika myndigheter, även om det går att driva näringsverksamhet utan att vara registrerad för moms, arbetsgivaravgift eller F-skatt. Beroende på bl.a. bolagsformen ser den administrativa informationen och mängden information lite olika ut. Många fler krav finns exempelvis för ett aktiebolag jämfört med en enskild näringsverksamhet.

Gemensamt för företagens rapportering av uppgifter till Skatteverket och andra myndigheter är att företagen har starka skäl att lämna uppgifter liksom för att den lämnade informationen är korrekt.

Av skatteskäl rapporterar företag många uppgifter till Skatteverket, som exempelvis utbetald lönesumma, avdragen skatt och omsättning. Skyldigheten att betala skatt och lämna uppgifter till Skatteverket regleras i bl.a. socialavgiftslagen och skatteförfarandelagen. Bolagsverket är subjektregistrerande myndighet för en rad bolagsformer, bl.a. aktiebolag, och får därmed basinformation om företag.

2.2 Insamlingsförfarande hos insamlingsenhet

Undersökningen FDB-kontrollen riktas till alla företag med fler än ett arbetsställe i FDB vid tidpunkten för urval i augusti (ca 8000 Juridiska enheter med ca 88 000 arbetsställen). Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Skatteförfarandelagen (2011:1244) reglerar att arbetsgivare ska ange arbetsstäl-
lenummer i kontrolluppgiften och lagen om arbetsstäl-
lenummer (1984:533) talar
om att Statistiska centralbyrån (SCB) har ansvar för uppgifter om arbetsställe-
nummer.

Kontaktstrategin som används i undersökningen är att i första utsändningen i
augusti skicka med inloggningsuppgifter (säkerhetspost) för inlämning via
webbaserad enkät (SIV) för de som har upp till 49 arbetsställen, resterande
företag och offentliga lämnar in Excel-fil via SIV. Vid första och tredje påminnel-
sen skickas inloggningsuppgifterna ut igen (säkerhetspost) och vid den andra
påminnelsen skickas även pappersenkät med. En telefonpåminnelse görs även
efter den sista skriftliga påminnelsen. Insamlingen avslutas i mitten av november
varje år.

SCB ansvarar för att sända ut en s.k. arbetsstäl-
lenummerlista till alla flerarbets-
ställeföretag i FDB senast 30 november varje år och FDB-kontrollen syftar bl.a.
till att FDB ska ha så uppdaterade uppgifter som möjligt om företagen när det
gäller bl.a. arbetsstäl-
lenumren. Arbetsstäl-
lenummerlistan är en information till
företagen och företagen har inte någon skyldighet att återkontakta SCB för att
rätta upp eller komplettera uppgifter som kan vara felaktiga på den utsända
listan. SCB får ändå in en del kompletteringar och upprättningar efter att listan
sän-
ts ut och FDB uppdateras då enligt dessa. Listan ska vara en hjälp för
företagen inför deras kontrolluppgiftsredovisning till Skatteverket.

År 2015 testades utskick av en e-postpåminnelse för en delmängd av population-
en som ej inkommit mellan påminnelse 1 och 2, vilket föll väl ut. 2016 planeras
e-postpåminnelse att skickas till alla företag som inte svarat mellan påminnelse 1
och 2.

Mejlbrevlåda och gruppnumret som är kopplat till undersökningen är bemannat
och besvaras dagligen av personal på DFO/FU-1.

2.3 Insamlingsförfarande hos registerproducent

Leverantörskontakter

Skatteverket:

Årliga leveransavtal med Skatteverket (och Bolagsverket).

Täta kontakter via telefon och mejl med Skatteverket vid behov.

Bisnode:

Återkommande kontakter i samband med avtalsförnyelse eller vid behov.

Svensk adressändring:

Återkommande kontakter i samband med avtalsförnyelse eller vid behov.

Kontakt med insamlingsenhet DFO/FU-1:

Daglig kontakt

Löpande uppföljningsmöten om pågående registervård

Kontakt med profileringsenhet DFO/SF:

Daglig kontakt

Löpande uppföljningsmöten om pågående registervård

C.3 Bearbetning

3.1 Bearbetning hos externa leverantörer

Se kap. 3 i rapporten kvalitet i Företagsregistrets indata avseende FDB:s huvudsakliga källor Skatteverket, Svensk Adressändring och Bisnode (Relevant). Rapporten finns [här](#)

3.2 Bearbetning hos insamlingsenhet

När det gäller FDB-kontrollen finns det både ”hårda” och ”mjuka” kontroller i den webbaserade enkäten. De hårda kontrollerna måste åtgärdas av uppgiftslämnaren för att denne ska kunna skicka in materialet. Mjuka kontroller behöver inte kontrolleras utan uppgiftslämnaren kan frivilligt lämna en kommentar och/eller skicka in uppgifterna med mjuka fel. För företag med fler än 49 arbetsställen som lämnar in uppgifterna via Excelfil finns inga kontroller inbyggda i själva Excelfilen, men vissa kontroller görs och kan signaleras till uppgiftslämnaren när de ska sända in Excelfilen.

Uppgifter som lämnats via den webbaserade enkäten eller Excelfil (SIV) laddas till granskningsapplikationen (GRUS) där felkoder faller ut till kontroll och i vissa fall åtgärd av granskningspersonal. Granskningspersonalen har hjälp av granskningsinstruktioner där bl.a. beskrivningar finns om varje felkod (24 st) och kontroll (51 st) och vad som ska kontrolleras respektive åtgärdas. Eventuella önskemål om förändringar m.m. skrivs in i en årlig loggbok och följs sedan upp på produktionsmöten med granskningspersonalen som hålls regelbundet under insamlingsperioden. Syftet är att fånga upp och utveckla insamlingen till nästkommande omgång.

Inför omgången 2016 så ska bl.a. den webbaserade enkäten uppdateras för företag som lämnar Excelfil. Förändringen innebär att de som tidigare behövt gå in på tre separata delar nu endast kommer behöva gå in i en webblänk för att kunna fullgöra inlämningen. Tanken är att detta ska underlätta för uppgiftslämnaren.

Dagens manuella registervård sköts till stora delar av innehållsgruppen på DFO/FU-1. Det som idag ligger utanför är vården av storföretagsgruppens population som genomförs av några personer tillhörande ES/REG. Vården av de komplexa företagen sker i samarbete mellan framför allt DFO/SF och ES/REG. Dessutom sker en mindre del registervård på övriga SCB av de personer som är behöriga (s.k. noterare) att uppdatera i FDB.

Den manuella registervården hos DFO/FU-1 gjordes utifrån nedanstående källor, rutiner och frekvenser:

Löpande/veckovis hantering

- SKVBas
 - SKV listor 91-94
 - Johnnys listor

- Nystartade före och efter uppdatering
- SVAAB
- Brevlådan (externt inkomna mail)

Den löpande/veckovisa hanteringen skulle vara, så långt det var möjligt, avklarad inför nästa leverans.

Implementering av ett nytt granskningsystem gjordes under våren 2015. Det innebar ett nytt arbetssätt som gav en bättre överblick och samordning av granskningsobjekten. Det gällde framför allt SKVbas veckovis och månadsvis, men även delar av Johnnys listor och Nystartade före uppdatering som gjordes veckovis.

Månadsvis hantering

- SKVBas
 - Statusförändringar (ex. konkurser) från SKV-listor 91-94

Den månadsvisa hanteringen skulle göras så snabbt som möjligt och vara genomarbetad senast inför nästkommande SAMU-tillfälle.

Inför SAMU-dragning

- Brevlådan gällande internt inkomna mail (ES/REG prioriterar/sorterar mailen och DFO/FU hanterade frågorna i mån av tid)

Målet med arbetet inför SAMU-dragningen är att granskningsfallen så långt det är möjligt ska klaras av under en SAMU-period.

Registervården i FDB kan delas in i fyra typer:

Typ 1: Nya aviseringar validitetskontrolleras och observationslistor på stora avvikelser i jämförelse på tidigare värden tas fram. Dessa är baserade på regler i SKV-systemet för kontroll innan uppdatering. Grova fel sorteras ut här. Granskningen av observationslistorna är manuell efter givna regler. I samband med den elektroniska insamlingen av administrativa data körs ett stort granskningsprogram i form av SQL-frågor. Efter att granskningen enligt typ 1 har genomförts under måndag och tisdag anses materialet tillräckligt bra för att uppdatera FDB.

Typ 2: Systemet släpper igenom ny eller reviderad information som i vissa fall är tveksam, men inte tillräckligt för att generera en regelkonflikt. I granskningsapplikationen skapas ärenden utifrån fördefinierade kontrollgränser. Genereringen av vissa av dessa kontroller kan sägas vara en komplettering till de regler och kontroller som finns i SKV-systemet. Innehållsgruppen arbetar bl.a. med dessa från onsdag till fredag då FDB har uppdaterats. Granskning av typ 2 är relaterad till leveranserna från SKV och SVAAB varje vecka.

Typ 3: Tvärkontroller genereras av FDB-applikationen i form av felmarkeringar eller felkoder. Dessa bygger på ett antal definierade regler. Underlaget för tvärkontroller omfattar allt som kommer från de källor som FDB samlar in och kompletterar datamängden med. Efter det att tvärkontrollerna körts arbetar innehållsgruppen med att kontrollera dessa. En "Top-Down" approach används där man arbetar med de största företagen först och sedan nedåt sett till antal

anställda. Sedan granskningssystemet lanserades våren 2015 ändrades arbetssättet. Det fick till följd av endast viss granskning av typ 3 görs.

Typ 4: När något läggs in manuellt i FDB, exempelvis via enkät eller feedback, granskas uppgiftens validitet. Förändringar av variabelvärden är tillåtna inom vissa intervall. Om exempelvis antal anställda ändras från 50 till 100 ligger rimligheten för ökningen utanför vad systemet tillåter enligt uppsatta regler. Det nya värdet får inte läggas in om det inte kontrollerats genom t.ex. en återkontakt. Värdet ska sedan accepteras och fritext bör skrivas, annars genereras felkod med tvärkontroll som resultat.

Detaljerad information om hur granskningsarbetet ska bedrivas avseende FDB-kontrollen finns tillgänglig för personalen via en granskningsinstruktion. Arbetet med registervård sker främst enligt arbetsrutinbeskrivningar, men även via handboken för FDB. Vid sidan av kommentarerna nedan kring granskningsaktiviteterna kan det generellt sägas att utredningarna rör ett antal sammanhängande moment som kan ta dagar i anspråk. Nämnas kan konsistenskontroll, enhetsavgränsningar, kontinuitetskontroll och avstämning mot standarder.

All data i FDB som ändras sparas i historiska filer. Om ny data läggs in sparas den gamla informationen. En kopia av de filer som levererats från Skatteverket finns sparade i SKV-systemet som i princip är en kopia av den delen av Skatte-databasen som levereras till FDB.

Felsignaler utifrån veckovisa leveranser skapas i granskningssystemet i form av ärenden efter ett antal felkontroller.

I primärnyckelvården stäms registret av mot administrativa (externa) källor och korsregister skapas över olika identiteter. FDB har ett korsregister mellan AST-nr (det administrativa arbetsställenumret) och CFAR-nr (numret för arbetsstället som statistikenhet). Korsregister finns även för relationen representantnummer och organisationsnummer.

Samgranskning på mikronivå görs mot andra administrativa register, dels för att kontrollera aktiviteten i företaget och dels för att kontrollera vissa variabler. Register som samkörningar görs emot är KU och SKD (lönesummor och omsättning). Lönesummeuppgifterna från den månadsvisa SKD-leveransen används för att göra jämförelser mellan lönesummor och antalet anställda för JE. Stora avvikelser tas ut på observationslistor för manuell hantering enligt typ 3.

När det gäller tvärkontroller arbetar innehållsgruppen med dessa i mån av tid. Idag finns ingen prioritering, utan tvärkontrollerna utgör en "bulk" i granskningmomentet som hanteras löpande i arbetet. Vissa av tvärkontrollerna görs i granskningssystemet sedan införandet våren 2015.

Den manuella utredningen av ett granskningsfall görs till stor del genom återkontakter med företaget, men också genom att utnyttja annan registerinformation som exempelvis hemsidor och bokslut. Editering genomförs löpande genom de ändringar som blir en följd av den manuella utredningen. Uppgifter "rättas" och läggs in i FDB manuellt i alla granskningstyper.

Dokumentation av felkällor bedrivs inte på ett systematiskt sätt. Alla händelser eller ändringar sparas i historiska tabeller på mikronivå och här finns även uppgift om källa. Det är dock inte möjligt i dagens system att avgöra om ändringen är ett resultat av ett fel eller en uppdatering av ett tidigare korrekt värde. I de historiska tabellerna finns också ibland kommentarer i fritexter till varför en ändring har gjorts.

Det arbete som utförs i innehållsgruppen ska prioriteras av ES/REG utifrån gällande användarbehov och beslut som rör kvaliteten i FDB. Förändringar meddelas på avstämningsmöten med DFO/FU-1.

3.3 Bearbetning hos registerproducent

Huvuddelen av informationen i FDB kommer från skatteförvaltningens system och har registrerats hos Skatteverket.

När aviseringen kommer till SCB görs ett stort antal kontroller av uppgifternas validitet och rimlighet. Felaktigheter och orimligheter kontrolleras och åtgärdas av SCB. Det ger även indikation om organisatoriska förändringar. De flesta förändringar på företag med över 15 anställda och företag med flera arbetsställen leder till en kontakt med företaget för verifiering innan ändring görs i FDB.

På grund av eftersläpningar kan det ta upp till 3 veckor innan en faktisk förändring finns tillgänglig i FDB. Detta får till följd att några enstaka procent av företagen har felaktiga uppgifter vid varje uttagstillfälle.

Materialet från Skatteverket, som utgör den stora mängden indata till företagsdatabasen, bearbetas i en egen del av produktionssystemet. Viss redigering sker av telefonnummer, näringsgrenar och adresser. Dubbla aviseringposter hanteras manuellt. Genom maskinella jämförelser mellan den information som tidigare kommit från Skatteverket, dagens leverans och den information som ligger i FDB fattas beslut om vilka åtgärder som ska vidtas med varje företag. För små företag (<15 anställda) leder till skapande av aviseringposter för uppdatering av databasen. Ändringar för de större företagen, minst 15 anställda, leder till ärenden i Granskningsystemet som utreds manuellt, oftast vid kontakt med det berörda företaget. Förändringar på flerarbetsställeföretag granskas manuellt oavsett storlek med avseende på antal anställda.

Data från Svensk adressändring AB bearbetas maskinellt. Icke verksamma företag uppdateras med postadress och telefonnummer. Företag med ett arbetsställe (AE) och >10anställda som är verksamma uppdateras med belägenhetsadress, postadress och telefonnummer. Uppdatering i FDB sker manuellt. Kontakt tas med företagen för verifiering av uppgifterna när det gäller företag med minst 10 anställda och företag med fler än ett arbetsställe, och om det bedöms vara nödvändigt (t ex när den nya och den gamla adressen ligger geografiskt långt från varandra) även för de små. Korrigeringar görs direkt i FDB-applikationen.

Antalet anställda från kontrolluppgifterna (KU). Materialet innehåller samtliga inkomna kontrolluppgifter, ca 8 miljoner. För arbetstagare som arbetat hos flera arbetsgivare under ett år finns en kontrolluppgift från varje arbetsgivare. Resultatet av de bearbetningar som görs är en uppgift om antal anställda enligt

kontrolluppgifterna för den juridiska enheten. För företag med ett arbetsställe ligger samma uppgift även på arbetsstället. Beräkningens mål är att en person ska räknas högst en gång, och att den intjänade lönen ska vara så stor att man kan tala om en anställning. Beräkningen sker i flera steg:

- Ur materialet selekteras godkända KU fram. Godkända KU är de som har en lönesumma större än ett basbelopp och där anställningen gällde även i december.
- I de fall personen bara har en godkänd KU räknas den.
- I de fall personen har flera godkända KU räknas kontrolluppgiften med den högsta lönesumman.
- Ej godkända KU används endast för de personer som inte har någon godkänd KU. Kontroll görs då om det finns flera KU för personen som tillsammans uppgår till ett basbelopp. Om så är fallet räknas den KU som har högst belopp där anställning inte har upphört.

Genom de maskinella bearbetningarna skapas en uppgift om antal anställda enligt kontrolluppgifterna för den juridiska enheten. Den jämförs med det antal anställda som ligger i FDB, och listor på stora förändringar tas ut enligt nedan.

Listorna kontrolleras manuellt. Företag med minst 10 anställda kontaktas alltid, men även för de mindre företagen är ett telefonsamtal ofta det enda sättet att reda ut olikheter mellan FDB och KU.

Företag som inte kommer ut på lista uppdateras maskinellt med variablerna antal anställda enl. KU, och KUAr (det år uppgiften avser). Även antal kontrolluppgifter, lön enligt KU, antal rörligt anställda (ASTNr 99980-99999) uppdateras.

Övrig registerinformation från interna och externa register tas om hand på liknande sätt. Maskinella aviseringar skapas, omakaförhållanden listas och utreds, stora förändringar likaså. Företagen kontaktas när så bedöms nödvändigt. Korrigeringar sker genom de maskinellt skapade avierna och genom manuell registrering i FDB-applikationen.

I undersökningen FDB-kontrollen samlas uppgifter in via webblankett som granskas i applikationen GRUS. Sedan skickas nya uppgifter in i FDB-systemet. En del förändringar kan kräva kontakt med företagen, t.ex. för att kontrollera om det handlar om verkligt nya/verkligt nedlagda arbetsställen eller om det är överlåtelser där ett annat företag är berört. Användarhandledningar och instruktioner för granskning av variabler finns för hur enkäterna ska tas om hand.

För kontroller av belägenhetsadresser i manuellt registervårdsarbete utgör Eniro, Hitta, hemsidor och postdatabasen PDB (postnummer, adresser etc.) grundverktygen för kontrollerna. Syftet är att finna korrekta belägenhetsadresser i FDB.

Maskinella kontroller. En ändring av informationen i FDB medför ett stort antal maskinella kontroller. Kontrollerna är de samma oavsett om ändringen sker genom manuell registrering i FDB-applikationen eller genom uppdatering av maskinella avier. De felkoder enheten (FE, AE, JE, VE, LVE se 1.2) fallit ut på sparas i en tabell för respektive enhetstyp. Vid nästa uppdatering på enheten, till exempel korrigering av felet, körs kontrollerna igen, och felkoder som inte

längre finns på posten tas bort medan eventuellt nya fel läggs till. Bland kontrollerna kan inkonsistenskontroller nämnas.

Källkoder med olika prioritet används för att maskinellt rangordna information som kommer till uppdatering med den information som redan ligger i FDB.

3.3.1 Kodning

SNI-kodning, eller värdering av befintlig SNI-kod i FDB, utförs en gång per år för företag som ingår i undersökningen Industrins varuproduktion (IVP) och avser SNI för huvudgrupperna 05-33, 38 och 58.

3.3.2 Imputering

Ingen imputering görs i FDB eller SAMU-ramarna.

3.3.3 Modellberäkning

Uppgift om antal anställda som hämtas från kontrolluppgifterna

Arbetsgivare skickar varje år in en kontrolluppgift för respektive anställd till Skatteverket vilken innehåller individens lön/ersättning från företaget för föregående år. SCB får varje år in kontrolluppgifterna från Skatteverket och kan utifrån det komplettera FDB med antalet anställda per företag utifrån en modell där varje person räknas högst en gång. Eftersom en person kan få fler kontrolluppgifter behöver beslut tas om vilken kontrolluppgift som ska räknas. Man tar då hänsyn till markering av vilka månader kontrolluppgiften avser. För att man i FDB ska räkna en person som anställd på ett företag med hjälp av kontrolluppgiften ska denna person:

- tjäna minst ett prisbasbelopp under året, 44 500 kr år 2014
- ej ha högre inkomst från något annat företag
- ej ha upphört sin anställning vid detta företag under inkomståret

Varje år uppdateras antal anställda för företag med ett arbetsställe. Antalet juridiska enheter som uppdateras varierar, men uppgår till mellan 120 000 och 130 000. Ca 65 procent av alla aktiva juridiska enheter som är registrerade som arbetsgivare i FDB har KU som källa för uppgiften om antal anställda.

Uppgift om antal anställda som hämtas från skattedeklarationen

Lönesumma + förmåner för en juridisk enhet divideras med medellönen för näringsgrenen och den juridiska formen. Uppdateras månadsvis för företag med ett arbetsställe och påverkar drygt 250 juridiska enheter per månad.

3.3.4 Härledning

Det finns ett antal maskinella härledningar som görs i FDB utifrån administrativa källor. De som beskrivs nedan ska finnas för samtliga relevanta objekt. (uppräknings för respektive objekt i kapitel 1.1.3.)

Variabel	Härleds från
Aktivitetsstatus	Olika värden på Skatteverkets uppgifter om företagets registreringar för moms, som arbetsgivare respektive

	för F-skatt.
Kommunkod	Belägenhetsadress
Ägarkategori	Juridisk form
Sektor	Juridisk form
Börsnoteringstyp (PrivPubl)	Juridisk form
Juridisk form	SCB kodar juridisk form = 10 för fysiska personer. Denna juridiska form existerar inte formellt, men används i FDB av praktiska skäl.
Antal anställda enligt statistikens definition (AnstS)	Antal anställda när AnstSDiff = 1 för AE
Näringsgrenar, statistisk (NgS)	Näringsgren administrativ Ng när NgSDiff = 1 för AE
Belägenhetsadress	Postadress när belägenhetsadress saknas för AE

När det gäller kodning av sektor tilldelas initialt den sektorkod där det är mest troligt att merparten av alla inom respektive juridisk form hör hemma. Detta sker maskinellt. Därefter görs en manuell genomgång av tveksamma fall eller efter input från övriga statistikområden som har mer kunskap om respektive objekt.

3.3.5 Granskning

Dubblettkontroller

Alla objekt i FDB har unika identiteter och dubletter förekommer inte i detta avseende.

Rimlighetskontroller

Olika typer av kontroller görs i produktionen av FDB mellan SAMU-ramarna. Vissa kan ses som rimlighetskontroller, andra inte. Här anges kontroller som görs mer i slutskedet av produktionsomgången och/eller utifrån en nivå som inte i uteslutande är kopplade till insamlingsobjekten AE och JE. Särskilda kontroller görs hos både ES/REG och DFO/SF inför framställningen av en ny SAMU-ram. Utgångspunkten för kontrollerna är juridiska enheter (JE) som är markerade med "Komplex" eller "SF" i FDB-applikationen.

Uppgift	Tidpunkt	Vem som har uppgiften
Registervård av AE och JE (Svaab, SKV, Feedback från statistiken)	Löpande	DFO/FU alt ES/REG
FDB-kontrollen	Aug-Nov	DFO/FU förutom vissa undantag ES/REG och DFO/SF. Se nedan
Fördelning av anst för AE med fler än ett LVE	Kommer ut på fellista när antal anstuppen förändrats löpande	ES/REG DFO/SF

Kontrolllista för VE-uppdelade FE efter förändring på LVE	Löpande	ES/REG DFO/SF
Kontrollera Holdingbolagens kodning vad gäller SNI och NgSdiff	Löpande för nytillkomna och inför SAMU	ES/REG DFO/SF
Kontrollera SNI förändringar för JE	Löpande eller ej	ES/REG
Kontrollera SNI förändringar för FE \geq 200 anst	Löpande alt. inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
Kontrollera Nya FE \geq 200 anst	Löpande alt inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
Kontroll av Sektortillhörighet	Inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
Kontroll av FE \geq 200 anst och med förändringar på antal anställda	Inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
IVP branschningen för flerarbetsställe företag/blanketter	Sept/Okt	ES/REG DFO/SF
Uppdatera JE innehållet för SFE och ev VE strukturen	Inför SAMU mars och nov	ES/REG DFO/SF
Kontroll att alla AE inom ett hjälp FE har NgSdiff = 5 och 6	Inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
JE inom SFE med avvikande NgS	Inför SAMU 4 ggr/år. Förteckning lämnas till IT ansvarig	ES/REG DFO/SF
VE andel av total omsättning för FE med fler än 1 VE	Inför SAMU 4 ggr/år. Förteckning lämnas till IT ansvarig	ES/REG DFO/SF
Profiler och klassificera företag som framkommit genom feedback från statistiken men även genom egna sökningar	Löpande	ES/REG DFO/SF
Omprofilera redan profilerade företag	Löpande	ES/REG DFO/SF
Bevakning/kontroll av NgSdiff 2,3,5,6 och 7 om den är riktig.	Inför SAMU 4 ggr/år	ES/REG DFO/SF
Div. Inkonsistenskontroller FE annan status än VE. Aktiva JE till inaktiva FE. Kontroll att SFE har en huvudenhet.	Löpande	

Kontroll av KU-uppgifter, 3 typer av listor	April & Okt	
Div övrigt. Profilerings, Feedback, mm		

Ändringar

Se ovan.

Jämförelser med andra register/källor

Inga särskilda jämförelser görs mellan FDB enligt den version som beskrivs här och andra register vid sidan av de som finns i FDB-systemet och används för att uppdatera eller granska informationen i FDB.

Populationsavstämning görs i viss mån för objektet AE med information från Kontrolluppgifterna. I övrigt används skattedeclarationer (lönesummor och omsättning) för att stämma av och härleda uppgift om antal anställda och omsättning i FDB.

3.3.6 Registerspecifikt

-

Bilaga 1. Information och instruktion

Information

Det främsta syftet med Beskrivning av registret (BaR) är att beskriva registrets egenskaper utifrån det primära ändamålet med registret, dvs. registrets primära statistikanvändning. Ett ytterligare syfte är att beskriva registret på ett sådant sätt att även sekundäranvändare av registret kan använda informationen och göra en kvalitetsbedömning utifrån sina syften och önskemål.

För att kunna beskriva registrets kvalitet krävs ett samarbete mellan registerproducent och statistikproducent. Anledningen är att kvaliteten inte kan beskrivas enbart utifrån registret, utan behöver kompletteras med statistikens syfte och önskemål.

Kvalitetsbeskrivningen bör göras i tre steg:

1. Registerbeskrivning.
2. Statistikbeskrivning (syfte och önskemål).
3. En gemensam kvalitetsbedömning av registret utifrån registret i sig samt statistikens syfte och önskemål.

För att fylla i avsnitt B.4 krävs också ett samarbete mellan registerproducent och statistikproducent. Under första året fyller registerproducenten i så mycket som känns rimligt, *efter* första året bör det övervägas om avsnittet ska justeras.

Beskrivning av statistiken (BaS) beskriver statistiken och hur framställningen av statistiken har påverkat dess kvalitet, medan SCBDOK beskriver hur statistiken har tagits fram ”från ax till limpa”. BaR innehåller underlag till både BaS (kapitel A och B) och SCBDOK (kapitel A och C), och kan bidra med underlag till certifiering av statistiken enligt ISO 20252.

Instruktion

Instruktion till dokumentationsarbetet

För att kunna framställa en beskrivning av registret behövs underlag från bland annat *Checklista för granskning* och *Metadata i registerproduktionen*. I hjälptexten under varje rubrik finns en hänvisning till *Checklista för granskning* och kapitel i *Metadata i registerproduktionen* där information kan hämtas. Därutöver behövs kunskap om hur data samlas in utanför SCB, för att öka förståelsen för variablerna och kunna bedöma kvaliteten.

Förklaringar på vissa av de begrepp som används i BaR-mallen finns att läsa i bilaga 2 *Terminologi*.

BaR har tre huvudavsnitt:

- Avsnitt A – Allmän beskrivning av registret och vilka förändringar som skett eller som planeras.
- Avsnitt B – Beskrivning av hur kvaliteten förväntas påverkas av de olika momenten i registerproduktionen.
- Avsnitt C – Beskrivning av hur registret har framställts. En sammanfattning av *Metadata i registerproduktionen*.

Speciella frågeställningar

Hur beskriver man ett integrationsregister i BaR?

- Fokusera på det som är unikt i integrationsregistret.
- Beskriv ev. data som hämtas externt.
- Beskriv vad som görs annorlunda jämfört med de register som hämtas internt, i övrigt räcker det med en hänvisning till deras dokumentation.

Bilaga 2. Terminologi

Terminologin är avsedd att vara till hjälp vid ifyllande av dokumentet, men kan inte betraktas som fastställd, generell terminologi för SCB.

Begrepp	Beskrivning
Kvantitativ variabel: kontinuerlig resp. diskret	En kvantitativ variabel är en variabel som är numerisk. En kontinuerlig variabel kan anta alla värden inom sitt variationsområde. En diskret variabel kan endast anta vissa numeriska värden, t.ex. heltal från noll och uppåt. Exempel på kvantitativa variabler är ålder, längd, inkomst och antal barn.
Kvalitativ variabel/kategorisk variabel	En kvalitativ/kategorisk variabel är en variabel som antar icke-numeriska värden och vars variabelvärden kan koda (inklusive numeriska koder). Inga medelvärden kan beräknas. Exempel är kön, civilstånd och näringsgren.
Objektbortfall	Objektbortfall innebär att alla uppgifter saknas för ett objekt.
Partiellt bortfall	Partiellt bortfall/variabelbortfall innebär att någon eller några uppgifter saknas för ett i övrigt undersökt objekt.
Avvikelsefel	Signaler från kontroller inriktade på avvikelsefel innebär oftast enbart att det finns misstanke om fel. Dessa data måste undersökas ytterligare för att man ska kunna fastställa om de är felaktiga eller inte. Ett sätt att upptäcka avvikelsefel är att använda sig av acceptansgränser.
Motsägelser	Värdet i en variabel motsägs av värdet i en eller flera andra variabler.
Källa	Data med externt ursprung, dvs. administrativa data från t.ex. en annan myndighet.
Register	Data som är bearbetade och granskade på SCB och finns färdigställda i ett slutligt observationsregister, t.ex. FDB, RTB eller FR.
Källa = register	Avser integrationsregister där variabler hämtas från andra register på SCB.

Registerproducent	Den som framställer det aktuella registret.
Statistikproducent	Den som framställer statistik från det aktuella registret.
Indata	Data som levereras till det aktuella registret, vanligtvis från en extern källa, t.ex. Skatteverket, Försäkringskassan eller Lantmäteriet. Indata kan även komma internt inom SCB.
Utdata	Indata som har granskats och vanligtvis bearbetats. Innan utdata får statusen slutligt observationsregister görs den sista granskningen. Utdata ska inte förväxlas med ett uttag från registret.
Indataleverantör	Leverantör av indata, t.ex. externa leverantörer av administrativa data.
Insamlingsenhet	Enhet på SCB som samlar in data, t.ex. insamlingsenheterna på DFO och DIH samt basregisterenheterna.
Nyckeltal	Statistik som används för att kontrollera att granskningen har fungerat i registerproduktionen.

Bilaga 3. Förändringar jämfört med Beskrivning av statistiken (BaS), versionsdatum 2012-11-26

Syftet med BaS är att beskriva statistik, och syftet med BaR är att beskriva register. Därför kommer mallarna för BaS och BaR att skilja sig något åt. BaS har använts som förlaga i uppbyggandet av BaR, men det finns rubriker i BaS som inte är aktuella i BaR. Eftersom vissa rubriker tas bort eller ändras, se nedan, kommer också numreringen att påverkas. Ett nytt kapitel C har lagts till i BaR för att kunna ge ytterligare underlag till SCBDOK.

Specifikationsfel har inte tagits med i BaR. Anledningen är att ett specifikationsfel kan avspeglas antingen som en brist i innehållet eller som en brist i tillförlitligheten efter beräkning med ett modellantagande.

Avsnitt som tagits bort eller ändrats

Under A. Allmänna uppgifter:

A.3 SOS-klassificering har tagits bort, eftersom det slutliga observationsregistret kan ingå i det officiella statistiksystemet, men det är statistiken som har SOS-klassificeringen.

A.4 Statistikansvarig har ändrats till A.3 Registeransvarig.

A.5 Statistikproducent har tagits bort.

A.8 Gallringsföreskrifter har ändrats till A.6 Gallrings- och arkiveringsföreskrifter.

A.11 Statistikanvändning har ändrats till A.9 Registeranvändning.

A.13 Internationell rapportering har tagits bort, eftersom det är statistikproducenten som gör den internationella rapporteringen.

Nyheter i registret har lagts till som en ny rubrik (A.11).

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar har ändrats till A.12 Planerade förändringar i kommande register.

Under B. Kvalitetsdeklaration:

1.1 Statistiska målstorheter är något som används i statistiken men inte beskriver registret. Rubriken har ändrats till Underlag till statistiska målstorheter, eftersom informationen i detta avsnitt kommer att användas så. Se även 1.1.3 och 1.1.4 nedan.

Populationsavgränsning har lagts till som en ny rubrik.

1.1.3 Statistiska mått är inget som beskriver registret utan statistiken, därför tas det avsnittet inte med i BaR.

1.1.4 Redovisningsgrupper är något som statistikproducenterna använder utifrån registret, därför är det inte ett avsnitt i BaR.

2.2.1 Urval gäller normalt inte för register, därför tas det avsnittet inte med i BaR. I den mån man skapar ett register bestående av exempelvis 15:e-födda framgår detta i populationsavgränsning, avsnitt B.1.1.1.

2.2.2 Ramtäckning har ändrat rubriknamn till 2.2.1 Täckning.

2.2.4 Svartsbortfall har ändrat rubriknamn till 2.2.3 Bortfall och fått de två underrubrikerna Objektbortfall och Partiellt bortfall.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått tas bort som ett eget avsnitt i BaR.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik har ändrat rubriknamn till Samanvändbarhet med andra register/data.

5.1 Spridningsformer har tagits bort som eget avsnitt, men informationen ligger kvar under rubrik 5.3.

5.2 Presentation har ändrat rubriknamn till 5.1 Informationsspridning.

5.4 Tillgång till primärmaterial har ändrat rubriknamn till 5.3 Tillgång till det slutliga observationsregistret.

5.5 Upplysningstjänster har tagits bort, men informationen ligger kvar under rubrik 5.3.